

Basfakta (2021)

Folkmängd: 272 miljoner

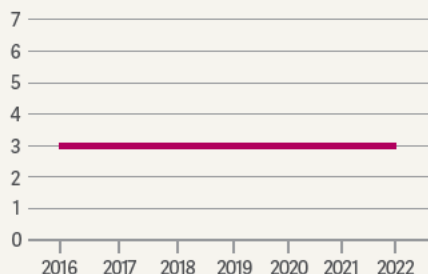
BNP, nominellt: 1 186 miljarder USD

BNP/capita: 4 357 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Robust tillväxt med stor inhemsk marknad och goda tillväxtutsikter
- + Relativt stabilt banksystem
- + Måttlig externskuld och robusta valutareserver

Svagheter

- Låga statsintäkter och växande skuldnivå i offentlig sektor
- Råvarudominerad export exponerar landet mot råvarupriscykeln
- Tidvis exponering mot skiften i utländskt portföljkapital
- Exponering mot klimatförändringar via naturkatastrofer och transitionsrisk

Strukturreformer stärker utsikterna

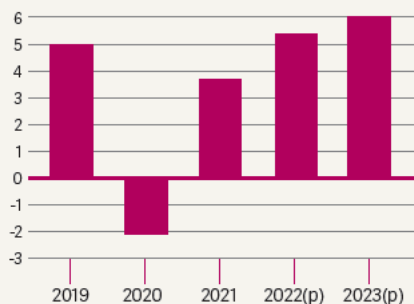
Indonesien är världens 16:e största ekonomi (7:e köpkraftsjusterat) med den fjärde största befolkningen på 276 miljoner, där 44 % är under 25 år. Sedan Soeharto-regimens fall 1998 visar en rad fredliga val och maktskiften på demokratiska landvinningar. En robust ekonomisk tillväxt (5,4 % per år 2010–19) har halverat fattigdomsnivån på 20 år och allt fler räknas in till den växande medelklassen, även om pandemin inneburit ett bakslag. Ekonomin är relativt diversifierad. Tillväxten drivs främst av privat konsumtion (54 % av BNP) och höga investeringsnivåer. Exportsektor och tillverkningsindustri uppgår båda till drygt 20 % av BNP. Med bas i stora naturtillgångar är varuexporten landets största valutaintjänare där råvarubaserad export inklusive fossilbaserad-, metall-, gummi- och palmoljeexport svarar för över 55 %. Det exponerar landet för råvaruprisvägningar och utvecklingen i Kina. Landet är även exponerat mot långsiktiga omställningsrisker givet fossila bränslens betydelse för export och landets energimix. En annan sårbarhet ligger i en låg skatteuppbörd. Med grunda finansmarknader skapar detta ett tidvis beroende av extern finansiering vilket exponerar ekonomin för skiften i kapitalflöden. Råvaruprisfall, kapitalutflöden och valutaoro 2013–15 visade på dessa svagheter i landets tillväxtmodell.

Sedan den reformorienterade President Joko Widodo ("Jokowi") inledde sin första mandatperiod 2014 har politik bedrivits för att höja landets tillväxtpotential, skapa sysselsättning och stärka affärsmiljön och konkurrenskraften för utländska direktinvesteringar (FDI). Energisubventioner har reducerats vilket frigjort medel för investeringar i infrastruktur och humankapital. Regleringar ägnade att minska export av oförädlade metaller började introduceras från 2009. Det har bidragit till ökade FDI och export-diversifiering när landet blivit en ledande exportör av rostfritt stål. Med en av världens största reserver av den typ av nickel som används i batterier för elfordon finns förhoppningar att pågående investeringar ska höja förädlingsvärdet i tillgångarna och skapa nya exportnischer. Under sin sista mandatperiod (2019–2024) har Jokowi fortsatt reformpolitiken trots pandemin. En större liberaliseringsreform antogs hösten 2020 vilken, om den implementeras, kan stärka tillväxtkraften i ekonomin. Strukturreformerna berör även statsfinanserna där en större skattereform 2021 gradvis väntas stärka intäkterna. Steg mot en mer aktiv klimatpolitik har också tagits. Under 2022 förbereds lagstiftning ägnad att fördjupa kapitalmarknaderna och stärka finanssektorn. Så småningom torde reformtaket avta när supervaluet februari 2024 närmar sig då president, parlament och regioner skall väljas samtidigt för första gången. Några tvära kast i den förda makropolitiken bortom valen bedöms dock mindre troliga.

Stor inhemsk marknad och buffertar ger motståndskraft

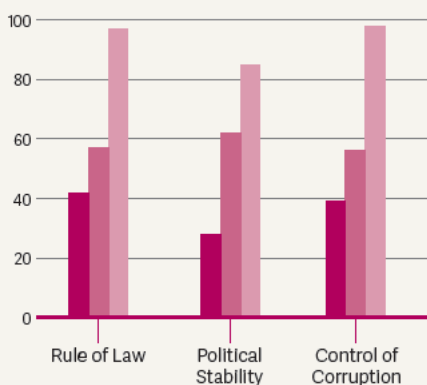
Under 2022 ser den ekonomiska tillväxttakten ut att återhämta sig till nivåer kring 5%. Detta efter att BNP föll 2020 (-2,1 %) och dämpades av pandemivågor 2021 (+3,7 %). Med stigande vaccinationsgrad och avveckling av pandemirestriktioner väntas privat konsumtion och investeringar stärkas. Pandemins skador på företags- och banksektorernas balansräkningar är svåra att utvärdera då regellättnader för bankernas låneklassificering förlängts till 2023. Inför

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

■ Indonesien
■ Östasien
■ Sverige

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

pandemin var dock skuldsättningen i företagssektorn måttlig och banksektorn vid god hälsa vilket minskar systemriskerna. Svagare extern efterfrågan ser ut att kompenseras av högre priser på råvaruexporten vilket stärker bytesbalansen och genererar ökade statsintäkter. Det bör medge mer gradvisa revideringar av subventionerade priser på energi och el. Därmed mildras konsekvenserna av högre råvarupriser på hushållens köpkraft som likväl lär dämpas något av inflation och successivt stigande ränteläge de närmaste åren.

Under pandemin ökade statsskuden till 43% av BNP 2021 (31 % 2019). Större stimulanser var möjliga då två hörnpelare i landets finanspolitiska ramverk - det lagstadgade gränsen för budgetunderskott (3 % av BNP) och legala hinder för budgetfinansiering från centralbanken - temporärt suspenderades till och med 2022. Statens skuld är måttlig, men till saken hör att landets infrastrukturprogram delvis skuldfinansieras via statliga bolag. Därmed närmar sig total skuld i offentlig sektor 80% av BNP. Därtill kan planerna på att inom några år påbörja en flytt av huvudstaden till Borneo medföra betydande utgifter. Positivt är att andelen av statsskuden som är extern gradvis avtar (55 % av statsskuden är extern varav 40 % i utländsk valuta). Givet ekonomisk återhämtning och en aviserad återgång till en traditionell finanspolitik 2023 och en utfasning av stimulanserna stabiliseras skuldsituationen och förblir hanterlig.

Landet har en historik av en försiktig makropolitik vilket byggt upp buffertar. Utöver en måttlig statsskuld och en flexibel valuta har landets goda externa buffertar ytterligare stärkts då bytesbalansen under rådande råvarupriscykel temporärt uppvisar överskott. Valutareserverna är robusta och täcker drygt 5,5 månaders import och externskuden är måttlig. Dessa buffertar, i kombination med en stor inhemsk ekonomi, ger motståndskraft mot externa störningar. Landet bedöms därmed ha förutsättningar att navigera i det osäkrare globala läget med råvarudrivna inflationsimpulser, stigande långräntor och försvagade tillväxtutsikter på viktiga exportmarknader förutsatt att det stigande men alltjämt måttliga inflationstrycket kan hållas i schack och inga allvarigare pandemibakslag inträffar.

Affärsmiljön

Reformpolitiken de senaste 5–6 åren har bidragit till att Indonesiens resultat successivt förbättrats i index som mäter affärs- och investeringsklimat. I Världsbankens Governance Indicators (WBI) har resultaten avseende ekonomiska institutioner stärkts och ligger nu strax över genomsnittet för tillväxt- och utvecklingsländerna i Asien. Reformprocessen väntas drivas vidare inte minst genom implementeringen av ett större reformpaket den sk Omnibus Law on Job Creation som antogs 2020. Det bl. a. innefattar liberaliseringar för utländska direktinvesteringar (FDI), rationalisering av lagstiftning och digitalisering av tillståndsansökningar. Vidare inrättades en nationell fond (INA) i syfte att underlätta FDI och mobilisera privat kapital för investeringar i offentlig infrastruktur med målet att på sikt ta in över 110 miljarder USD (ca 10% av BNP). Reformen är delvis en fortsättning på ett långvarigt arbete med att rationalisera i en växande flora av lagar och regleringar och samtidigt avgränsa regionernas inflytande över regleringsmiljön efter nästan två decennier av decentralisering. Reformen är dock omtvistad pga. lättnader i krav på miljökonsekvensutredningar och flexiblare arbetsmarknadslagstiftning. När reformen lotsats i hamn återstår mycket i implementeringsväg innan större avtryck på affärsklimatet kan skönjas.

Svensk export till Indonesien

	MSEK
2021	3 362
2020	2 781
2019	3 570
2018	4 217
2017	4 013

Källa: SCB

EKN:s engagemang

	MSEK
Garantier	1 116
Utfästelser	780

I takt med att landets klimatpolitik utvecklas kan på lite sikt regelförändringar väntas såsom att energi- och el subventioner reformeras, koldioxidskatten utvidgas och utsläppsrättshandel introduceras.

Ur EKN:s kreditriskperspektiv är viktiga aspekter i affärsmiljön relaterade till graden av förutsägbarhet, stabilitet och kvalitet dels i regleringar som påverkar gäldenärers verksamheter, dels i landets legala och institutionella miljö som inverkar på långgivare och fordringsägares ställning. Kvaliteten i regleringsmiljön är enligt WBGI strax över snittet för tillväxt- och utvecklingsländer i Asien. Utmaningar återfinns i en omfattande byråkrati med bitvis överlapp i myndighetsmandat och lagar och regleringar. Decentraliseringsprocessen gör att lokala myndigheter kan ha stort inflytande över regelverk och tillsyn. 2020 halkade landets placering i Transparency Internationals korruptionsindex ned 17 steg till 102 av 180 länder. Trendbrottet sammanföll med en försvagning av landets korruptionsmyndighet (KPK) efter att parlamentet 2019 antog lagändringar som begränsar dess oberoende. Placeringen förbättrades något 2021 till 96, vilket ligger i linje med snittplaceringen för tillväxt- och utvecklingsländer i Asien. I Business Swedens affärsklimatstudie 2021 riktad till svenska företag verksamma i landet ansåg 42 % av de svarande att korruptionen inverkade mycket på deras verksamhet, i synnerhet relaterad till tillstånds-, licens-, och tullfrågor.

Det legala ramverket för civilrätt bygger på nederländsk förlaga, men har genomgått en rad uppdateringar de senaste decennierna. Hit hör en mer långivarevänlig konkurslag (2004) samt lagrum för säkerheter i rörliga tillgångar (1999). Tillämpningen av lagarna rapporteras tidvis vara ojämn och domstolsväsendets effektivitet låg samtidigt som korruption även kan påverka förutsägbarheten i domslut. EKN har begränsad nutida erfarenhet av att återvinna fordringar i Indonesien.

Finansiella rapporteringskrav för banker och börsnoterade företag har stärkts och den lokala standarden som tillämpas på dessa bolag (SAK) närmar sig internationell standard (IFRS). För onoterade bolag tillämpas en alternativ standard (SAK-ETAP) som anses ge betydligt mindre insyn. En konsolidering av redovisningsregler i ny lagstiftning finns på reformagendan sedan flera år.

EKN:s policy

EKN klassificerar Indonesien i landrisklass 3 (av 0 till 7) sedan 2012. Normal riskprövning gäller för samtliga gäldenärskategorier. Det innebär att det inte finns några på förhand givna begränsningar i garantigivningen och att affärerna bedöms på egna meriter utan särskilda krav eller villkor.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN:s engagemang uppgår till 1,9 miljarder SEK varav 1,1 miljarder är garantier. Mellan 2017–21 ställde EKN ut garantier i 68 affärer för ett 20-tal exportföretag motsvarande totalt 6,3 miljarder kronor. Dominerande sektorer i detta flöde var transport- och entreprenadutrustning samt telekom. Ett tjugotal transaktioner med SME exportörer svarade för 1 % av garantigivningen. Kännetecknande för flödet är att ca. 70 % av beloppen avser affärer med kreditidd upp till ett år. Att korta affärer dominerar kan vara ett tecken på att efterfrågan på längre finansiering från indonesiska köpare är begränsad. EKN:s betalningserfarenhet är

Indonesien

god med få skador. Dröjsmål är mindre vanligt. Av garantier utfärdade 2017–2021 anmäldes fram till juni 2022 dröjsmål i ca 10 %. Dröjsmålen varade i snitt 110 dagar men pandemin bedöms påverka statistiken. Relativt få affärer går dock till skada. De senaste 5 åren har EKN skadereglerat fem affärer motsvarande drygt 8 MSEK. Återvinningsgraden varierar men har generellt varit mycket låg.